

“Europa és un laboratori d'idees”

Miquel Mayol
(Perpinyà, 1941)
és diputat
d'Esquerra Republicana
de Catalunya
al Parlament Europeu.
Des que va acatar la
Constitució espanyola
“per imperatiu legal”,
el 8 de juny passat
a Madrid, i que ha pres
possessió del seu
càrrec d'eurodiputat,
viu a cavall entre
Brussel·les, Barcelona
i la capital del Rosselló.

A via farà sis mesos que és diputat europeu després de substituir en el càrrec Gorka Knorr d'Eusko Alkartasuna. Quin balanç fa de la seva experiència?

—Farà sis mesos al desembre i hi ha hagut un mes de vacances al mig. De fet, encara estic en temps de rodatge. A més hi ha un petit problema d'assistència, ja que de moment tinc l'assistent basc de Gorka Knorr, el Mikel Irurjo. Ell porta els dossiers del meu predecessor i defensa els interessos del País Basc a Europa. A més, acaba de ser elegit president dels joves de l'Aliança Lliure Europea, el que li dona bastant de feina. Tindrè un assistent català probablement d'aquí dues o tres setmanes.

—Vostè és militant d'ERC, ciutadà francès i eurodiputat de l'estat espanyol. Vostè és un cas molt atípic?

—Bé sem tres o quatre eurodiputats en aquest cas. El Daniel Cohn-Bendit que és alemany i que va ser cap de llista dels Verds a França, encara que em sembla que té doble nacionalitat, també hi ha una italiana, la Mònica Frasoni, que viu a Bèlgica i el Basc d'Euskal Heritarrok, el Koldo Gorostiaga, que vivia a Euskadi Nord i que ha estat elegit a Euskadi Sud, d'on és originari. Sem quatre transfronterers però sóc l'únic que aprofita aquesta possibilitat en un sentit nacional. La meua elecció és una afirmació de pancatalanitat i a la vegada una afirmació d'europeisme. Esquerra Republicana ha volgut afirmar que Catalunya anava més enllà de la frontera.

—Quan es troba amb eurodiputats francesos i espanyols, deu ser divertit no?

—Bé els cal explicar el tema català. Ells pensen que sóc un francès elegit a Espanya. Com sempre. Allà són els es-

panyols que tenen protagonisme i ho veuen en aquest sentit. Crec que una part del nostre paper és explicar el que són els Països Catalans.

—I com reaccionen?

—En general reaccionen bé, perquè anem en el sentit de la construcció europea. Europa és una altra dimensió, és un laboratori d'idees. Hi ha una pugna política però no és de curta vista, no es fa política mesquina, d'interessos electorals. Hi ha més visió a llarg termini, i també un intercanvi de tradicions, de cultures, que és molt enriquidor.

—No hi ha un problema de llengua?

—La barrera lingüística existeix, això és evident, però en els fets, l'anglès ha esdevingut la llengua comuna. Malgrat la resistència dels francesos, la llengua que es fa servir és un anglès parlat més o menys bé. En el treball quotidià, per raons pràctiques, la majoria dels textos no són traduïts. Molt sovint rebem els textos en anglès, a vegades en francès i molt excepcionalment en espanyol.

—I el seu anglès, que tal és?

—Als trenta anys, després d'un any passat als EUA, el parlavi *fluently* però després l'he utilitzat molt episòdicament i m'he adonat que ara seguir un debat polític en anglès em costa i sovint, al cap d'un moment, necessiti la traducció simultània. Però a poc a poc m'hi torni a posar. Estic aprenent l'alemany i com que no parli basc i que el Mikel no parla català, mai he parlat tant espanyol en la meua vida.

—Vostè va declarar que és l'elegit de tots els catalans, que volia dir amb això?

—Aquesta és la voluntat d'Esquerra Republicana, afirmar la unitat i la diversitat dels Països Catalans. Creiem en aquesta realitat, la volem recons-

“Jo els dic que sóc ‘regionalista’ perquè vull que els estats desapareguin i que en el seu lloc, dins el marc de la Unió Europea, hi hagi regions, com els Països Catalans”

truir i, doncs, és en aquest sentit que vaig dir que seria el diputat de tots els catalans. Si m'arriben dossiers de les Illes, de València o de la Catalunya Nord els defensaré igual com els dossiers del Principat.

—I concretament com es tradueix? Quina és la feina d'un eurodiputat català?

—Bé, a nivell polític un eurodiputat treballa en el seu grup, on es discuteixen les propostes, les resolucions, els textos que demà seran directrius europees. Nosaltres constituïm el grup Verd-aliança Lliure Europea, que aplega tots els eurodiputats anomenats “regionalistes”, entre cometes. Això va bé a tothom. Sem els eurodiputats “regionalistes”. Jo els dic sempre que efectivament sóc regionalista perquè vull que demà l'estat espanyol desaparegui, que hi hagi a la plaça del que és avui l'estat espanyol quatre, cinc o sis regions i, entre altres, una regió Països Catalans, i que l'estat francès també desaparegui; i que hi hagi una regió occitana una regió bretona, etc., en aquest sentit accepti el qualificatiu de “regionalista”.

—Abans parlava de dossiers, de què es tracta?

—Tenim una acció a prop de les direccions de la comissió. Un diputat no distribueix els diners, això és la tasca

de la comissió. Llavors quan tenim dossiers, el nostre treball és d'anar a veure els funcionaris de la comissió que són competents per tractar aquest dossier una vegada que s'ha lliurat o bé abans per demanar com s'ha de gestionar i on s'ha de lliurar amb l'objectiu d'aconsejar els ciutadans.

—I des que és diputat ja s'ha cuidat de fer avançar algun dossier concret?

—Hi ha hagut diversos expedients que han passat per les meves mans. Un estava relacionat amb Catalunya Nord, tractava de la creació d'una televisió local, però el tema sembla que s'ha pogut solucionar per un altre camí, també diversos municipis m'han demanat d'intervenir per treure ajuts europeus.

—Vostè, però, no és el primer eurodiputat nord-català, oi?

—Efectivament, el meu company Alain Esclopé va ser elegit amb els caçadors, una particularitat de l'estat francès. A nivell europeu tenen molta dificultat a comprendre que hi hagi un grup polític de caçaires. Però l'Esclopé és un col·lega molt simpàtic a qui he proposat, i ho ha acceptat, de participar en les reunions dels eurodiputats catalans.

—Mes enllà dels partits o dels grups dels quals fan part, es nota una mena de solidaritat o de complicitat entre els eurodiputats que són originaris dels Països Catalans?

—Efectivament, ens veiem amb els altres eurodiputats catalans, de moment sobretot amb els del Principat. Fa poc hem fet una reunió al despatx de l'eurodiputat socialista Joan Colom, que és vicepresident del Parlament, i hem firmat una carta que vam enviar a la Nicole Fontaine, la presidenta del Parlament, en favor del reconeixement de la llengua catalana i per cridar la seva atenció sobre allò que Convergència anomena regions constitucionals i el pes que poden tenir a Europa països com Catalunya.

—Van ser les seves ocupacions d'eurodiputat que li van impedir ser a Perpinyà el passat 11 d'octubre per la cimera francoespanyola, o és que no l'hi havien convidat?

—No hi he estat convidat, però si ha-

via estat aquí hi hauria anat igualment perquè aquest és el meu país, mentre que Chirac i Aznar no són al seu país. Aquest dia estava a Nova York. A més de les comissions i delegacions, al Parlament europeu també hi ha una quinzena d'intergrups temàtics en què col·laboren diputats de diversos grups. Un d'aquests es diu Pau pel Sàhara Occidental, que defensa la reivindicació d'autodeterminació del Poble Sahrauí. El dimecres 10 d'octubre es va fer una reunió del quart comitè de descolonització de les Nacions Unides i el tema d'aquesta sessió era el Sàhara Occidental. El Marroc ha dipositat no sé quants recursos contra el cens electoral de la MINURSO, la institució de les Nacions Unides que fa de força d'interposició al Sàhara Occidental, i sembla ser que tant els Estats Units com el secretari de les Nacions Unides, el Kofi Annan, siguin més a favor del Marroc que no pas de respectar la paraula donada als sahrauís. L'intergrup del Parlament Europeu em va donar mandat per defensar el dret a l'autodeterminació del poble sahrauí i denunciar l'actitud de la institució ella mateixa, és a dir del secretari general i del seu emissari especial, el James Baker, que ara parlen d'una solució d'autonomia, cosa que el Front Polisario refusa categòricament. Volen el que se'ls hi ha promès fa deu anys, la celebració del referèndum d'autodeterminació.

—Des de la creació a la Catalunya Nord de l'Esquerra Catalana dels Treballadors, als anys 70, fins a ser diputat d'ERC al Parlament Europeu, com analitza la seva trajectòria política? Es pot parlar d'una certa continuïtat?

—No crec que es pugui parlar de continuïtat, perquè el catalanisme polític aquí, a la Catalunya Nord era i és un catalanisme de tipus testimonial. Ser diputat europeu fa part de l'atzar de l'existència, és una oportunitat que Esquerra Republicana de Catalunya m'ha donat, una oportunitat que a nivell personal és molt extraordinària i els estic molt agraït, perquè m'obre horitzons que mai hauria pogut somiar, com ara poder parlar davant de la institució de les Nacions Uni-

des en defensa de tot el poble sahrauí.

—Com ha dit, el catalanisme polític a la Catalunya Nord, inclòs Esquerra Republicana de Catalunya, no deixa de ser testimonial. Com explica aquesta situació?

—Jo ho expliqui pel pes terrible de la colonització francesa aquí. A través del republicanisme, del socialisme i del comunisme ha fet que la gent que era molt catalana s'hagi afrancesat políticament i això és una situació que necessitarà temps per canviar. En aquest sentit crec que Europa és el camí que permetrà que progressivament desaparegui el pes de l'alienació.

—Però aquest pes republicà ha estat el mateix a tot arreu...

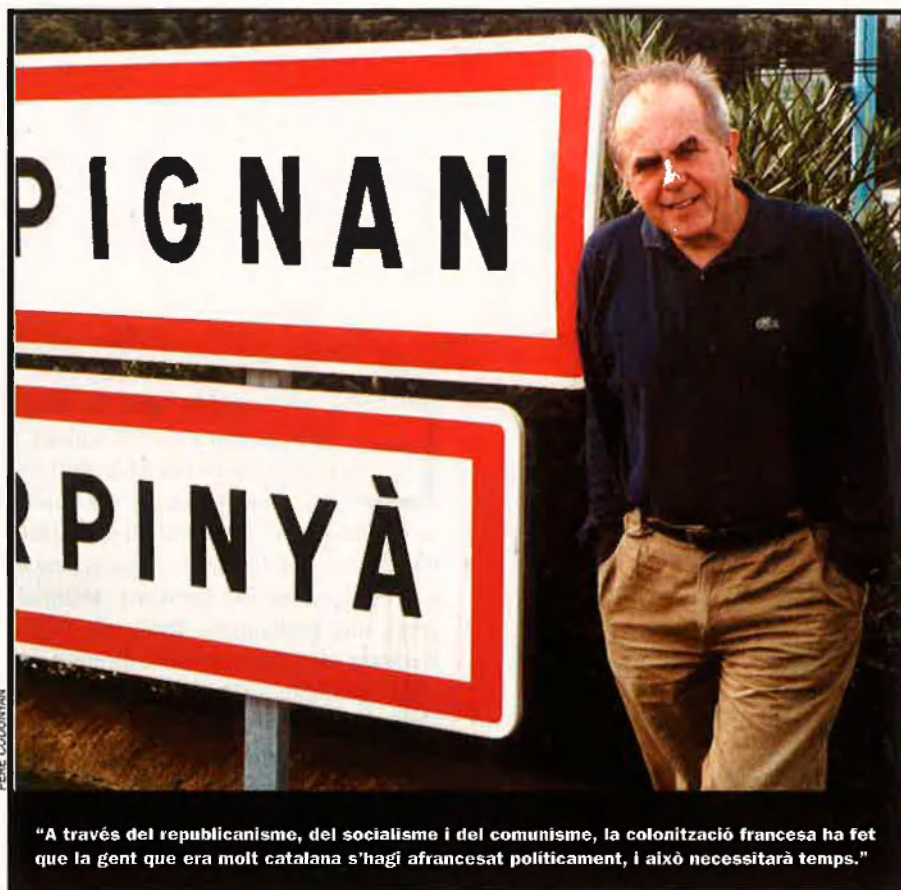
—No, no ha estat el mateix a tot arreu. A Euskadi Nord per exemple el pes de l'església i el conservadorisme social ha estat molt més fort i aquest conservadorisme els ha permès de mantenir més la identitat. Si vols, és un fet molt evident que aquí la *gauche*, no diré pas l'esquerra, és molt més reaccionària amb l'aspecte català que no pas la dreta. Totes les escoles catalanes de la Bressola, que per mi són un instrument a la vegada simbòlic i real de la recuperació d'identitat, s'han pogut crear en municipis de dreta. Tenim la *gauche* més cega de tot l'hexàgon.

—En les últimes eleccions municipals les negociacions d'ERC per entrar en les llistes d'esquerra han fracassat. Per què?

—Aquest fracàs és una il·lustració del que acabi de dir. A nosaltres no ens interessava tenir noms en una llista, el que volíem era fer avançar les coses. Si havíem de participar amb un equip a nivell municipal, volíem que, com a mínim i és el que hem exigít, tot el que s'ha aconseguit fins ara a Perpinyà com la delegació a Barcelona, les ajudes als cursos de català, a la Bressola, la retolació dels carrers, etc., que tota aquesta política sigui mantinguda i desenvolupada. No hi ha hagut acord i a partir d'aquí nosaltres vam dir que no. Posem l'interès del país per damunt de l'interès del partit.

—Valora positivament la feina d'Unitat Catalana a l'Ajuntament de Perpinyà?

—En Jaume Roure fa una bona feina. Em fan riure els qui critiquen el Jaume Roure que no fa prou, que no fa

"A través del republicanisme, del socialisme i del comunisme, la colonització francesa ha fet que la gent que era molt catalana s'hagi afrancesat políticament, i això necessitarà temps."

això, que no fa allò. La feina que es fa al municipi de Perpinyà s'ha d'avaluar en funció de la relació de forces. Si el catalanisme polític era més fort és evident que el Jaume Roure o un altre, no vull pas fer personalisme, seria en posició de negociar amb més força. Per això el que ha fet Unitat Catalana a l'Ajuntament de Perpinyà ho trobi molt correcte.

—Fa pocs dies Unitat Catalana i el Partit per Catalunya han creat el Bloc Català. ERC no en forma part. Per què?

—Bé, jo crec que el Bloc Català, de fet, soluciona un problema personal, soluciona el problema d'un polític professional de la Catalunya Nord, Jordi Vera, que quedava penjat amb la desaparició del Partit per la Independència (PI) que havia de trobar una sortida. Doncs el Bloc és la sortida que s'ha trobat per Jordi Vera però m'alegri que el panorama polític nord català sigui simplificat amb aquesta constitució del Bloc. Ara jo crec que els camins són oberts perquè hi hagi una col·laboració entre aquest Bloc i Esquer-

ra Republicana. Ho desitgi en tot cas.

—Abans ha esmentat el cas de la Bressola, associació que presideix i que celebra enguany els 25 anys de la creació de la primera escola catalana de la Catalunya Nord. El passat dia 22 de setembre es va fer un acte en què van participar molts representants de les institucions dels Països Catalans que donen suport a la Bressola. Les coses han molt canviat des que amb uns quants més van decidir fundar aquesta escola?

—Sí que han canviat i molt. Quan vam crear la primera Bressola no pensàvem arribar tan lluny, però el camí és encara llarg i queden moltes coses per fer. Crec que la Bressola és com Ràdio Arrels, com el CeDACC (el Centre de Documentació i d'Animació de la Cultura Catalana) del municipi de Perpinyà, són institucions que fan avançar les coses, com a un altre nivell el moviment sardanista, com els castellers, tot això és positiu per despertar la consciència i la identitat.

Pere Codonyan